

Project Development of guidelines regarding ethical dilemmas in mental health care for asylum seekers

Symposium 'Mensenrechten, Ethiek en Gezondheidszorg'

Project mogelijk gemaakt door

ZonMw

- Johannes Wierstichting
- AMC / UvA
- Mikado
- Universiteit Utrecht / USBO
- Centrum '45

Project

- Doel: ontwikkeling concrete handreiking
- Fases:
 - Verkenning literatuur
 - Interviews
 - Focusgroepen
 - Conferentie: presentatie

Centrum'45

Verkenning van de literatuur

- Welke ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers zijn tot nog toe beschreven en welke oplossingen komen daaruit naar voren?
- Wat zijn parallelle situaties of groepen waarin zorgverleners vergelijkbare ethische dilemma's hebben? En welke oplossingen worden daar beschreven?

Joshi, Dalton & O'Donnell 2008

- Zorgverleners in de GGZ voor asielzoekers komen ethiek op verschillende niveaus tegen:
 - de politieke en juridische dimensie
 - de culturele dimensies
 - professionele waarden

Informatie

- De waarde van vertrouwelijkheid speelt verder een rol wanneer informatie zowel een beschrijvend doel heeft, als ook een rol speelt in het juridische proces dat asielzoekers doorlopen (Joshi, Dalton & O'Donnell 2008).

Ethische kwestie?

- Brengt de vraag over medische informatie over asielzoekers de hulpverleners in de Nederlandse GGZ tot ethische dilemma's? En welke dan precies?

Ethische kwestie?

- Welke ethische aspecten zijn herkenbaar in het in kaart brengen van de voorgeschiedenis en klachten van de asielzoeker, inclusief zijn of haar ingrijpende ervaringen?

Schendingen van mensenrechten en ethiek

- Schendingen van mensenrechten of het gebrek aan aandacht daarvoor kan ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid
- Gezondheidsbeleid en programma's kunnen door hun ontwerp of implementatie mensenrechten bevorderen en schenden
- Kwetsbaarheid voor een slechte gezondheid kan worden gereduceerd door stappen te nemen om mensenrechten te respecteren, te beschermen en te vervullen.

Morele dilemma's

- Hoewel zorgverleners in de GGZ te maken krijgen met (geschonden) rechten van asielzoekers, zijn 'de rechten van de mens' te algemeen gesteld om antwoord te geven op specifieke ethische vragen in de dagelijkse praktijk (Williams, 2005).

Ethisch dilemma?

- Is er in het opbouwen van een vertrouwensrelatie of in andere aspecten van de zorg sprake van een dubbele loyaliteit? Voelen hulpverleners deze dubbele loyaliteit als een ethisch dilemma?

Ethisch dilemma?

- Hoe gaan hulpverleners om met de wettelijk vastgelegde instemming over de behandelovereenkomst?

Ethisch dilemma?

- Is er sprake van ethische dilemma's in het inschatten van effecten van de omstandigheden op de geestelijke gezondheid van asielzoekers en specifiek van terugkeer naar het ontvluchte land?

Ethisch conflict?

- Brengt het inschatten van risico op suïcide al dan niet gekoppeld aan dreigende terugkeer de hulpverlener in een ethisch conflict?

Signalering

- Zien behandelaren in de GGZ het als hun taak misstanden in de opvang of vreemdelingendetentie te signaleren en tot welke ethische dilemma's leidt dat dan?

Tegenstrijdige belangen?

- Hoe gaan behandelaars om met de situatie dat een behandeling vanuit een psychiatrisch perspectief niet echt noodzakelijk is, maar wel het recht op (langer) verblijf biedt?

Tweede fase

- Analyse interviews
- Voorbereiding focusgroepen
- Handreiking
- Conferentie

Interesse

- Mocht u na deze presentatie geïnspireerd zijn geraakt om deel te nemen aan de focusgroepen, dan kunt u met één van de projectleden contact opnemen
- S.A.Kramer@uu.nl

